

SPÓŁCZEŃSTWO INFORMACYJNE: WYKORZYSTANIE TECHNOLOGII INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNYCH W 2006 R. (synteza)

I. Informacje ogólne

1. **Od 2004 r.** w ramach tematu „Wskaźniki społeczeństwa informacyjnego” GUS prowadzi badania wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach sektora niefinansowego oraz w gospodarstwach domowych. W 2005 r. wdrożono także analogiczne badanie wśród firm działających w sektorze finansowym.
2. **Notatka informacyjna obejmuje** wyniki z trzech lat badań (2004-2006). W kwietniu br. przeprowadzono IV rundę tych badań. Wyniki ostatniej edycji będą **dostępne pod koniec 2007 r.**
3. Badanie wykorzystania ICT **w przedsiębiorstwach** prowadzone jest na reprezentatywnej próbie 14 000 przedsiębiorstw, w których liczba pracujących wynosiła **co najmniej 10**, a prowadzona działalność gospodarcza zaklasyfikowana była do następujących sekcji wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD):
D – przetwórstwo przemysłowe, F – budownictwo, G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, H – hotele i restauracje – badane działy to: 55.1 – hotele, 55.2 – pozostałe obiekty noclegowe turystyki i inne miejsca krótkotrwałego zakwaterowania, I – transport, gospodarka magazynowa i łączność, K – obsługa nieruchomości, wynajem, informatyka, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W ramach sekcji O – pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna ze względu na specyfikę działania, zbadane zostały działy: 92.1 – działalność związana z filmem i przemysłem video, 92.2 – działalność radiowa i telewizyjna.
4. Badanie wykorzystania ICT **w gospodarstwach domowych i wśród osób indywidualnych** przeprowadzone jest na reprezentatywnej próbie ponad 8 300 gospodarstw domowych z przynajmniej jedną osobą w wieku 16-74 lat. W 2006 r. wzięło w nim udział prawie 14 000 osób należących do tej grupy wiekowej. Badanie było realizowane metodą wywiadu bezpośredniego, w którym udział był dobrowolny.

II. Ważniejsze wyniki badań

GOSPODARSTWA DOMOWE

5. W 2006 r. liczba gospodarstw domowych dysponujących **telefonami komórkowymi** (74%) przewyższyła liczbę gospodarstw posiadających telefony stacjonarne (72%).
6. W 2006 w **komputery** było wyposażonych 45% gospodarstw domowych.
7. W 2006 r. **Dostęp do Internetu** posiadało 36% gospodarstw domowych.
8. **Najwyższy poziom wyposażenia w telefony komórkowe, komputery i Internet** można zaobserwować wśród gospodarstw domowych o najwyższych dochodach, usytuowanych w dużych miastach i posiadających dzieci na utrzymaniu.
9. Głównym powodem **nieposiadania dostępu do Internetu** w 2006 r. był brak potrzeby (u 43% gosp. dom.), w drugiej kolejności – koszty sprzętu i dostępu (36% i 35%), potem brak umiejętności (19%).
10. **Szerokopasmowy dostęp do Internetu** w 2006 r. posiadało 22% gospodarstw domowych; był on znacznie zróżnicowany ze względu na dochody (najsilniejszy czynnik różnicujący), miejsce zamieszkania i obecność dzieci w rodzinie.

UŻYTKOWNICY INDYWIDUALNI

11. W 2006 r. jedna trzecia mieszkańców Polski w wieku 16-74 lata (prawie dziesięć milionów) – samodzielnie rozwijała swoje **kompetencje informatyczne** przez praktykę. Stronę internetową potrafiło stworzyć 8% osób w Polsce (około dwóch milionów), a napisać program komputerowy - 5% (półtora miliona). Kompresować (pakować) pliki umiało 17% populacji, czyli ok. pięciu milionów osób.
12. W 2006 r. 43% mieszkańców Polski w wieku 16-74 lata **korzystało regularnie** (tzn. co najmniej raz w tygodniu) **z komputerów**, a 34% - **z Internetu**. Najwięcej osób regularnie korzystających z Internetu odnotowano wśród uczniów i studentów (81%), osób z wyższym wykształceniem (72%) oraz mieszkańców dużych miast (48%).

13. Badania z trzech ostatnich lat pokazują, że **użytkownicy Internetu korzystają z niego głównie w domu**.
14. Najpopularniejszym **celem korzystania z Internetu** (poza działalnością zawodową) jest używanie poczty elektronicznej – 27% mieszkańców Polski w wieku 16-74 lata korzystało z sieci do wysyłania i odbierania e-maili w 2006 r. Drugim pod względem popularności celem było wyszukiwanie informacji o towarach i usługach – jedna czwarta całej populacji (ponad siedem milionów osób) korzystała z takiej możliwości.
15. W 2006 r. ponad połowa internautów w wieku 16-74 lata (56%) była zainteresowana **kontaktowaniem się z urzędami przez Internet**.
16. W 2006 r. odsetek **kupujących przez Internet** wśród wszystkich osób w wieku 16-74 lata wyniósł 12%. Najczęściej kupowane przy pomocy Internetu towary to książki i czasopisma; nabyło je w tym roku niemal 5% tej populacji (ponad milion osób).
17. Całkowita **wartość zakupów internetowych** w 2006 r. przekroczyła dwa miliardy siedemset milionów złotych, co oznacza, że statystyczny mieszkaniec Polski w wieku 16-74 lata wydał prawie 100 zł na towary zamówione przez Internet. Ponieważ jednak tylko 12% z ogółu osób w tym wieku kupowało poprzez Internet w 2006 r., to na każdego internautę przypada średnio ponad 750 zł.

PRZEDSIĘBIORSTWA (o liczbie pracujących co najmniej 10 osób)

18. W 2006 r. 93% przedsiębiorstw wykorzystywało w swojej działalności **komputery**, 89% miało **dostęp do Internetu**, a ze stałych połączeń szerokopasmowych korzystało 46%.
19. **Najbardziej zaawansowanym** pod względem dostępu do Internetu działem gospodarki w Polsce jest sektor finansowy, gdzie wszystkie przedsiębiorstwa biorące udział w badaniu w 2006 r. dysponowały siecią globalną.
20. **Struktura rodzaju dostępu do Internetu** w przedsiębiorstwach zmieniła się zasadniczo w ciągu ostatnich 3 lat. W 2004 r. 52% przedsiębiorstw łączyło się z siecią poprzez modem analogowy, a niespełna 28% dysponowała szerokopasmowym łączem stałym. W roku 2005 zaobserwowano równowagę pomiędzy tymi dwoma rodzajami połączeń z Internetem, natomiast w 2006 r. odnotowano istotną różnicę na korzyść połączeń szerokopasmowych (46%), których używa już blisko połowa przedsiębiorstw w Polsce (34% przez modem analogowy).
21. W 2006 r. **z połączeń szerokopasmowych z Internetem** korzystały najczęściej firmy informatyczne (87%), przedsiębiorstwa zajmujące się działalnością filmową, radiową i telewizyjną (81%) i pośrednictwem finansowym (80%), a najrzadziej – firmy budowlane (40%), przetwórstwa przemysłowego (42%) oraz hotelarsko-turystyczne (44%).
22. W latach 2004-2006 niemal dwukrotnie (z 22 do 43%) wzrosła liczba przedsiębiorstw dużych dysponujących **bezprowodowym dostępem do Internetu**. Z takiego dostępu korzystało 14% ogółu przedsiębiorstw w 2006 r.
23. Najczęściej stosowanym **narzędziem zabezpieczającym system informatyczny i dane** przedsiębiorstw były programy antywirusowe wykorzystywane w 2006 r. przez 91% jednostek z dostępem do Internetu. Drugie w kolejności były systemy zaporowe (firewalls) w postaci sprzętu lub oprogramowania, które posiadało 43% przedsiębiorstw z dostępem do Internetu.
24. 38% ogółu **pracowników przedsiębiorstw wykorzystywało w swojej pracy komputer** (przynajmniej raz w tygodniu) w 2006 r. (podobnie jak w 2005 r.).
25. Wykorzystanie Internetu **do kontaktów z organami administracji publicznej** przez przedsiębiorstwa sukcesywnie zmniejsza się - w styczniu 2004 r. 74% przedsiębiorstw przyznało, że kontaktowało się z urzędami przez Internet, a w 2005 r. - 61%.
26. W 2005 r. towary i usługi przez Internet **zamawiało** 23% przedsiębiorstw.
27. W 2005 r. **sprzedaż internetową** prowadziło 7% przedsiębiorstw.

Źródło: Badania wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych w gospodarstwach domowych i przedsiębiorstwach w latach 2004-2006.

Autor syntezy: Violetta Szymanek